

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

23-02-2021 09:15

Via Teams (brug link i kalenderinvitationen)

Information:

Deltagere:

Hans van Binsbergen

Hardy Pedersen

Helle Bach Lauridsen

Karina Møller

Lisbeth Schmidt Andersen

Martin Østergaard Christensen

Ole Kiil Jacobsen

Stefan Møller Christiansen

Susanne Hammer-Jakobsen

Susanne Holst

Thomas Medom

Trine Krabbe

Pkt. 2: Tid: 10 min. Deltagere: Anne Østergaard/Lars Guldager

Pkt. 3: Tid: 10-15 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Mia Kragelund

Pkt. 6: Tid: 15-20 min. Deltagere: Mette Bødiker Vestergaard og Karen Mette Hansen

Pkt. 7: Tid: 15 min. Deltagere: Helle Klinge, Louise Heltborg Budde, Stine Buus Sommer

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Indstilling om videre projektering på Beder skole (HP).....	1
Punkt 3: Budgettema 1: Kost (OKJ).....	1
Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde den 24. februar 2021.....	1
Punkt 5: Eventuelt	1

Punkt 1: Godkendelse af referat

Punkt 2: Indstilling om videre projektering på Beder skole (HP)

Tid: 10 min. Deltagere: Anne Østergaard/Lars Guldager

Punkt 3: Budgettema 1: Kost (OKJ)

Tid: 10-15 min. Deltagere: May-Britt Kullberg og Mia Kragelund

Punkt 4: Forberedelse til byrådsmøde den 24. februar 2021

Punkt 5: Eventuelt

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

09-02-2021 08:15

Via Teams (brug link i kalenderinvitationen)

Information:

Deltagere:

Hans van Binsbergen

Hardy Pedersen

Helle Bach Lauridsen

Karina Møller (afbud)

Lisbeth Schmidt Andersen

Martin Østergaard Christensen

Ole Kiil Jacobsen

Stefan Møller Christiansen

Susanne Hammer-Jakobsen

Susanne Holst

Thomas Medom

Trine Krabbe

(Praktikant Sofie Elrum, deltager på mødet som observant.)

Pkt. 2: Tid: 15 min. Deltagere: Gitte Skipper, Dennis Møller Hansen og Tine Nørregaard Jacobsen

Pkt. 3: Tid: 10 min. Deltagere: Marianne Holst Nielsen og Henrik Johansen

Pkt. 4: Tid: 15 min. Deltagere: Mia Lund Kristensen og Hans Sloth Kristoffersen

Pkt. 5: Tid: 15 min. Deltagere: Ann Olivia Keblovszki, Kamilla Rytter, Helle Jespersen

Pkt. 6: Tid: 10 min

Pkt. 9: Tid: 15 min. Deltagere: Claus Erik Picard, Lene Wenshøj Horsager og Karen Marie Overgaard Madsen

Pkt. 10: Tid: 20 min. Deltagere: Martha Berdiin og Henrik Larsen

Pkt. 11: Tid: 10 min. Deltagere: Martha Berdiin og Kamilla Rytter Dahlstrøm

Pkt. 12: Tid: 15 min. Deltagere: Martha Berdiin, Henrik Larsen, Birgit Møller og Anders Hovmark

Pkt. 13: Tid: 10 min.

Pkt. 14: Tid 10 min.

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: KCLs specialiserede indsats for elever i læse-skrivevanskeligheder herunder ordblindhed (OKJ)	1
Beslutning for Punkt 2: KCLs specialiserede indsats for elever i læse-skrivevanskeligheder herunder ordblindhed (OKJ)	1
Punkt 3: Undervisningsmiljørepræsentanter (OKJ)	1
Beslutning for Punkt 3: Undervisningsmiljørepræsentanter (OKJ)	1
Punkt 4: Aldersgruppen for tilskud til private pasningsordninger (HP)	2
Beslutning for Punkt 4: Aldersgruppen for tilskud til private pasningsordninger (HP)	2
Punkt 5: Etablering af selvejende dagtilbud (HP)	3
Beslutning for Punkt 5: Etablering af selvejende dagtilbud (HP)	3
Punkt 6: Kommissorium Adviseringer fra Børn og Unge (MØC)	3
Beslutning for Punkt 6: Kommissorium Adviseringer fra Børn og Unge (MØC)	4
Punkt 7: Forberedelse til børn og ungeudvalgsmøde den 10. marts 2021	4
Beslutning for Punkt 7: Forberedelse til børn og ungeudvalgsmøde den 10. marts 2021	4
Punkt 8: Eventuelt	4
Beslutning for Punkt 8: Eventuelt	4

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: KCLs specialiserede indsats for elever i læse-skrivevanskeligheder herunder ordblindhed (OKJ)

Tid: 15 min. Deltagere: Gitte Skipper og Tine Nørregaard Jacobsen

Beslutning for Punkt 2: KCLs specialiserede indsats for elever i læse-skrivevanskeligheder herunder ordblindhed (OKJ)

Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsorden med henblik på, at rådmanden forholder sig til udmøntningen af rådmandens beslutning om at samle den specialiserede læseindsats på KCL. På rådmandsmødet den 1. september 2020 blev det besluttet, at den specialiserede læseindsats på skoleområdet skal samles under KCL, mens den generelle læseindsats fastholdes i PUF. Det indebærer, at de opgaver, der hidtil er blevet varetaget af læsekonsulenter i PPR pr. 1. januar 2021 er overflyttet til KCL. Sagen er efterfølgende behandlet på en række chefmøder den 20. oktober, 19. november og 17. december 2020.

Indstilling om:

- at rådmanden tager orienteringen vedrørende udmøntningen af beslutningen om ændret organisering af den specialiserede læseindsats til efterretning.

Gitte Skipper og Tine Nørregaard Jacobsen deltog.

LSA og Gitte Skipper præsenterede orienteringen, herunder KCL's fokus på at udbrede fagligheden til skolerne, altså spille skolerne og organisationen gode.

Beslutninger

- Rådmanden tog orienteringen til efterretning.
- Rådmanden vil gerne besøge KCL, når corona restriktionerne tillader det.
- Der skal være en orientering (status) på et rådmandsmøde om KCL igen om ½ år.

(OKJ følger op)

Punkt 3: Undervisningsmiljørepræsentanter (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Marianne Holst Nielsen og Henrik Johansen

Beslutning for Punkt 3: Undervisningsmiljørepræsentanter (OKJ)

Rådmanden afholdt den 29. september 2020 møde med repræsentanter fra Danske Skoleelever. I forlængelse heraf har Danske Skoleelever fremsendt en opfordring til, at Børn og Unge indgår i et videre samarbejde om elevrepræsentation ift. undervisningsmiljøet på skolerne i Aarhus.

Indstilling om:

1. At rådmanden træffer beslutning, om der skal arbejdes videre med opgaven mhp. at iværksættes kursusforløb for undervisningsmiljørepræsentanter.
2. At der tages stilling til finansiering af indsatsen vedr. uddannelse af undervisningsmiljørepræsentanter. Det foreslås, at kurserne finansieres centralt via tilbageholdelse af midler til skolerne.
3. At implementering af kurser for undervisningsmiljørepræsentanter udmøntes fra skoleåret 2021-2022.

Marianne Holst Nielsen og Henrik Johansen deltog. MHN præsenterede sagen

Beslutninger:

- Ad 1: Rådmanden besluttede, at der skal arbejdes videre med opgaven. Det skal udarbejdes et kursusforløb sammen med Dansk Center for Undervisningsmiljø
- Det er som udgangspunkt en skal opgave for skolerne.
- Opgaven skal evalueres om et år.
- Det skal undersøges om der kan skabes fællesskaber for elevrådsrepræsentanterne og undervisningsmiljørepræsentanter
- Ad 2: godkendt.
- Ad 3: Godkendt, men opmærksomhed på en realistisk implementeringsplan ift. corona
- Kommunikation
  - Gerne i forbindelse med opstarten – men også gerne ved starten af næste skoleår. Sammen med DSE og Dansk Center for Undervisningsmiljø
  - Koordinering af kommunikation med DSE og skolerne.

(OKJ følger op)

Punkt 4: Aldersgruppen for tilskud til private pasningsordninger (HP)

Tid: 15 min. Deltagere: Mia Lund Kristensen

Beslutning for Punkt 4: Aldersgruppen for tilskud til private pasningsordninger (HP)

Forvaltningschef Hardy Pedersen har sat forslaget på dagsorden, med henblik på at fastlægge muligheden for tilskud til privat pasningsordning for et skolegangsudsat barn.

Indstilling om, at der skal tages stilling til om tilskuddet til privat pasningsordning skal

1. udvides fra 5 år til barnet reelt starter i skole,

eller

2 .følge med aldersgruppen for den kommunale dagpleje, som forslås ændret til 3 år som følge af dagplejeanalysen. dvs. til barnet fylder 3 år

Mia Lund Kristensen og Hans Sloth deltog.

Beslutninger:

- Det skal være en byrådsindstilling om emnet - koblet med byrådsindstillingen om dagplejen
- I byrådsindstillingen skal de to muligheder skitseres.
- Det skal tilføjes: antal børn i aldersgruppen, antal børn i private og offentlige pasningstilbud, samt antal private børnepassere og antal dagplejere.
- Foreningen af selvstændige børnepassere skal høres .
- Rådmanden tog ikke stilling til de to muligheder.

(HP følger op)

Punkt 5: Etablering af selvejende dagtilbud (HP)

Tid: 15 min. Deltagere: Ann Olivia Keblovski, Kamilla Rytter, Helle Jespersen

Beslutning for Punkt 5: Etablering af selvejende dagtilbud (HP)

Forvaltningschef Hardy Pedersen har sat punktet på dagsordenen med henblik på orientering af Rådmanden omkring muligheder og overvejelser i forbindelse med understøttelse af flere selvejende dagtilbud.

Indstilling om:

1. at orienteringen tages til efterretning.

Ann Olivia Keblovski, Kamilla Rytter, Helle Jespersen og Lisa Balch deltog og de holdte et oplæg (slides eftersendt)

Beslutninger:

- Der skal indhentes en juridisk afklaring i BA.
- Til mødet med FOBU den 24. februar skal der deltage en fra forvaltningen.
- Efter mødet sættes sagen på et stabsmøde med henblik på at drøfte den videre proces.
- Med disse bemærkninger tog rådmanden orientering til efterretning.

(HP følger op)

Punkt 6: Kommissorium Adviseringer fra Børn og Unge (MØC)

Tid: 10 min

Beslutning for Punkt 6: Kommissorium Adviseringer fra Børn og Unge (MØC)

Rådmand Thomas Medom har efterspurgt et kommissorium, der skal afdække mulighederne for, hvordan Børn og Unge kan bidrage til at aarhusianerne ikke modtager adviseringer fra det offentlige uden for almindelige arbejdstid. Direktør Martin Østergaard Christensen har på den baggrund sat sagen på dagsordenen.

Indstilling om

1. at kommissoriet "Adviseringer til aarhusianerne fra Børn og Unge" godkendes

Beslutninger:

- Opmærksomhed på:
  - At afdækningen både skal have et internt og et eksternt fokus (forældrenes oplevelser) via inddragelsen af forældreorganisationerne.
  - I tidsplanen skal der tages bestik af byrådsbehandlingen.
- Med disse bemærkninger godkendte rådmanden kommissoriet.

(MØC følger op)

Punkt 7: Forberedelse til børn og ungeudvalgsmøde den 10. marts 2021

Beslutning for Punkt 7: Forberedelse til børn og ungeudvalgsmøde den 10. marts 2021

Dagsordenen blev drøftet.

Punkt 8: Eventuelt

Beslutning for Punkt 8: Eventuelt

TM orienterede et byrådssag om nationale test .

HP orienterede om

- Evalueringen af de administrative fællesskaber
- Orienteringsmøde i Nye om projektet 25. februar

Emne **Indstilling om videre projektering af RULL-projekt på Beder skole**
Til Rådmanden, rådmandsmødet den 23. februar 2021

12. februar 2021
Side 1 af 5

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forslaget er sat på dagsordenen, da der er behov for at rådmanden tager stilling til, hvorvidt projektering af RULL-projektet på Beder skole kan fortsættes, selvom det afviger fra det beskrevne projektindhold i "Forslag til Prioritering af RULL-midlerne for 2016-19", godkendt i byrådet i september 2016.

Baggrund

I forlængelse af tidligere rådmandsnotat af 20. februar 2020 (Bilag 3) om status på Klubben i Beder og Beder Rull-projekt er der nu udarbejdet en helhedsplan og dispositionsforslag for projektet på Beder Skole.

Med udarbejdelsen af helhedsplanen skal der efterfølgende foretages en konkret projektering af projektet sammen med den eksterne rådgiver.

De projektscenarier, som helhedsplanen belyser på nuværende tidspunkt, afviger fra det oprindelige projektindhold, vedtaget af Byrådet den 15. september 2016 med indstillingen "Forslag til Prioritering af RULL-midlerne for 2016-2019".

Det oprindelige projekt indeholdt:

- Beder skoles SFO-tilbud flyttes fra Fuldenvvej til Beder Skole
- Nyt dagtilbud etableres på Fuldenvvej
- Klubtilbud flyttes fra Kirkebakken til Beder skole, mens den pædagogisk ledede legeplads på Beder Byvej fastholder sin placering
- Nyt faglokale til faget håndværk og design etableres på Beder skole

Som beskrevet mulighed i rådmandsnotatet af 20. februar, og som konsekvens af den efterfølgende proces og dialog med skole og FU, indeholder helhedsplanen nu:

- Beder skoles SFO-tilbud flyttes fra Fuldenvvej til lokalfællesskab på Beder Skole (SFO-tilbuddet er flyttet ind på skolen)
- Tilpasning af de fysiske rammer til SFO-grupper i lokalfællesskab (kapacitet til 8 SFO-grupper)
- Nyt dagtilbud er etableret på Fuldenvvej
- Klubtilbud forbliver på Kirkebakken og den pædagogisk ledede legeplads på Beder Byvej fastholder sin placering
- Nyt faglokale til faget håndværk og design etableres på Beder skole

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægning og Pladsanvisning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 87 24 19

Direkte e-mail:
enos@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Anne Østergaard

- Reetablering af madkundskabslokale i sammenhæng med produktionslokale og kantineområde for at opnå fordele ved nærhed, mulighed for at dele faciliteter, nye synergier og samarbejde mellem madkundskab og produktionskøkken, fokus på sund mad og madkultur.

12. februar 2021
Side 2 af 5

Det foreslåede projektindhold vil medføre bibeholdelse af klubtilbuddet på Kirkebakken. Derudover medfører det flytning og modernisering af et madkundskabslokale. I forbindelse med nye prognosetal i april, vil Planlægning kvalificere kapacitetsbehovet på skolen, så eventuelt kapacitetsændringer inkluderes i projektet og medtages i byrådsindstillingen med henblik på fremtidssikring af skole og SFO.

Den tidligere beslutning om flytning af FU har medført at der blev sat en proces i gang for flytning af lokalbiblioteket, som planlægges flyttet fra Kirkebakken i 2022, og efterlader da tomme lokaler på adressen.

FO-klubben i Beder ønsker ligeledes at forblive på Kirkebakken.

For projektets videre forløb er der behov for, at det tages principiel beslutning om fortsættelse af projektering på sagen, som på nuværende tidspunkt afviger fra det beskrevne projektindhold i "Forslag til Prioritering af RULL-midlerne for 2016-2019".

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles derfor:

- At 1) Projektet fortsætter projektering med det tilrettede indhold
- At 2) Det tilrettede indhold danner grundlag for fremsendelse af anlægsindstilling til Byrådet, forventeligt maj 2021

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Anlægsøkonomi og finansiering:

I det tilpassede projekt er der regnet med en økonomisk ramme på kr. 6,5 mio. kr., da der er beregnet kr. 0,9 mio. kr. til SFO-kapacitet, kr. 1,9 til håndværk og design, og kr. 3,8 mio. kr. til reetablering af madkundskab¹.

Projektøkonomi (beløb i 1.000 kr. og 2021 priser)	
Lokalefællesskab med SFO	853
Madkundskab	3.842

¹ I projektgrundlaget er beregnet kr. 3,8 mio. ved etablering af integreret produktions- og madkundskabskøkken. Skolen har dog valgt en løsning hvor madkundskab og produktionskøkken er to separate enheder der deler opvask og depot, hvorfor der er regnet med Skoleudbygningsprogrammets enhedspris på kr. 3,8 mio. kr. til et madkundskabslokale.

Håndværk og design	1.853
Total	6.548

12. februar 2021
Side 3 af 5

Beløbet på de kr. 3,8 mio. kr. til madkundskab vil kunne findes ved en omprioritering af det bevilligede beløb til indflytning af Fritidsklub på skolen, såfremt byrådet vedtager, at klubben IKKE flyttes ind på skolen.

Hvis klubben bevares på Kirkebakken forventes der et yderligere behov for modernisering af eksisterende lokaler på sigte. Den økonomiske konsekvens heraf er ikke beskrevet i behovet.

I 2020 er der afholdt udgifter for 0,3 mio. kr. til rådgivning i forbindelse med udarbejdelsen af helhedsplan og dispositionsforslag.

Finansiering (beløb i 1.000 kr. og 2021 priser)

Delbevillinger	
AB-16-554-216 Beder Skole, Lokalefællesskab med FU	5.683
AB-14-554-115 Beder skole Rull	865
Total	6.548

I alt er der i 2021 priser afsat 6,5 mio. kr. til ovennævnte tiltag på Beder Skole. Heraf har byrådet allerede frigivet bevillinger på 5,8 mio. kr. i 2021 priser. Der mangler at blive frigivet 0,8 mio. kr. i 2021-priser, som blev reserveret til skolen i **Prioritering af RULL-midler i perioden 2014-17**, hvor kun projekteringsbevilling blev frigivet. Der udarbejdes en samlet anlægsindstilling.

Konsekvenser ift. planlægning og bygningsdrift (se også bilag 2)

Den forventende driftsbesparelse ved at flytte fritidsklubben ind på skolen på kr. 0,3 mio. kr. pr. år vil Beder Fritidsklub selv finansiere indenfor deres nuværende budget jfr. bilag 4.

Byrådet har ikke tidligere taget stilling til evt. salg af Kirkebakken 41 og der er derfor ikke sket en disponering af en evt. salgsindtægt (jf. bilag 1_Økonomiske konsekvenser ved at bevare klubtilbud i Beder).

Tidligere politiske beslutninger

Byrådet har siden 2014 vedtaget en række beslutninger med betydning for Beder Skole, SFO og klubmiljøerne i Beder.

Beslutningerne indeholder følgende delpunkter:

- Byrådet vedtog den 25. juni 2014 *Prioritering af RULL-midler i perioden 2014-17*. I indstillingen indgik et anlægsprojekt i Beder, hvor SFO-tilbuddet flyttes fra Fuldenevej til lokalefællesskab på Beder

12. februar 2021
Side 4 af 5

Skole. Der afsættes 0,9 mio. kr. (2021-priser) til etablering af lokalefællesskab.

- Den 15. september 2016 vedtog Byrådet *Forslag til prioritering af RULL-midlerne for 2016-19*. I indstillingen indgik projekt vedr. Beder skole og Klubtilbud (FU fritidsklub og FO ungdomsklub). Fritidsklubben flyttes fra Kirkebakken til Beder Skole, mens den pædagogisk ledede legeplads på Byvej fastholder sin placering. Der er afsat kr. 3,1 mio. (2021 -priser) til indretning af klubtilbud på skolen i lokalefællesskab.
- Byrådet vedtog den 22. marts 2017 *Tilpasning af skolerne til klub i FU-regi for 4. klasse*. I denne indstilling indgik projekt vedr. Beder skole, hvor der blev afsat kr. 0,9 mio. (2021-priser) til at indrette faciliteter til klubtilbud til børn i 4. klasse.
- Nyt faglokale til faget håndværk og design etableres på Beder Skole. Der er afsat kr. 1,9 mio. kr. hertil (2021- priser). Som følge af ombygning foreslås etablering af nyt madkundslokale i sammenhæng med skolens produktionskøkken for at kunne etablere håndværk og design i det eksisterende sløjde og madkundslokale. Afledte udgifter til reetablering af dette faglokale vil øge anlægsomkostninger inklusivt nyt inventar med 3,6 mio. kr. Denne forøgelse er ikke oprindeligt finansieret.

4. Videre proces og kommunikation

Udarbejdelse af anlægsindstilling til byrådet til behandling forventeligt i maj 2021.

Byrådsindstillingen:

Anlægsindstillingen for RULL-projektet vil dels indeholde indstilling om

- at fritidsklubben ikke flyttes ind på Beder skole men forbliver på Kirkebakken 41.
- at det bevilligede beløb på kr. 3,8 mio. omprioriteres i Planlægning, heraf kr. 3,6 mio. til reetablering af madkundslokale på Beder skole.
- at der eventuelt gives en ekstra bevilling på kr. 1,3 mio. kr. til ombygning til fælleslokaler til i alt 9 SFO-grupper, finansieret via skoleudbygningsprogrammet, såfremt de nye prognosetal peger på et aktuelt og varigt behov for udvidelse af SFO-kapaciteten.
- At rådighedsbeløb på 0,8 mio. kr. afsat i Prioritering af RULL-midler i perioden 2014-17, frigives.

Bilag

- Bilag 1: Økonomiske konsekvenser ved at bevare klubtilbud i Beder
- Bilag 2: Notat til FU- og skolebestyrelsen i Beder_2020 02 21 (Scenarier for RULL-projektet i Beder)
- Bilag 3: Status på Klubben i Beder og Beder RULL—projekt
- Bilag 4: FUs svar til Medom_Klubben Beder_2020 03 31
- Bilag 5: Historik for Beder RULL-projekt

12. februar 2021

Side 5 af 5

Økonomiske konsekvenser ved at bevare klubtilbud i Beder

11. juni 2019
Side 1 af 1

Byrådet har den 15. september 2016 besluttet at flytte klubtilbuddet i Beder fra selvstændige lokaler på Kirkebakken 41 (der deles med biblioteket i Beder) til Beder Skole. Beslutningen var en del af udmøntningen af besparelsen fra Budget 2016-19.

I forlængelse heraf vedtog byrådet den 22. marts 2017, at når børn i 4. klasse skulle gå i klub, skulle det ske i lokaler på Beder Skole.

Det samlede anlægsbudget hertil er på 6,4 mio. kr. Heraf er 2,6 mio. kr. afsat til at Beder Skole får et lokale til Håndværk og Design samt til indflytning af skolens SFO. De resterende 3,8 mio. kr. er afsat til at etablere lokalfællesskab mellem skolen og FU tilbud til børn i 4. – 6. klasse.

Klubben på Kirkebakken 41 har et årligt bygningsdriftsbudget på 0,4 mio. kr. I besparelserne i Budget 2016-19 er der indregnet en samlet besparelse på 0,3 mio. kr. Differencen er afsat til at skolen har budget til de merudgifter der følger ved at klubben også bruger skolen.

En kapitalisering af driftsbesparelsen svarer til et anlægsbeløb på ca. 6 mio. kr.

Såfremt klubben ikke flytter fra Kirkebakken 41 til Beder Skole vil der derfor mangle årligt 0,3 mio. kr. i Børn og Unges driftsbudget.

Der vil til gengæld være et råderum på anlægsbudgettet på 3,8 mio. kr. Det bør belyses, om en fastholdelse af klubben på Kirkebakken 41 medfører behov for investeringer i bygningen.

Byrådet har ikke taget stilling til et evt. salg af Kirkebakken 41. Den offentlige ejendomsvurdering er på 7,35 mio. kr. og matriklen er på i alt 9.824 m². Der er derfor ikke sket en disponering af en evt. salgsindtægt.

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 23 26 48 72
Direkte telefon: 51 57 67 56

Direkte e-mail:
jhbe@aarhus.dk

Sag: 19/016983-1
Sagsbehandler:
Jacob Hansen Beuschau

Notat til FU- og skolebestyrelsen i Beder

Scenarier for RULL-projekt i Beder

21. februar 2020

Side 1 af 4

Fremsendt til:

Ole Ibsen, FU-leder Syd

Vagn Palmelund, Fritidsleder Solbjerg-Beder-Malling

Lars Lykkegaard, Skoleleder Beder skole

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration

Aarhus Kommune

Baggrund

Baggrunden for nærværende notat er et ønske fra FU-Syd og Beder Skole om at opnå et bedre grundlag for at træffe beslutning om indhold og omfang for et fremtidigt projekt på Beder Skole. Herunder at træffe beslutning om hvorvidt FU-tilbuddet skal flytte fra Kirkebakken til skolen.

Planlægning og Pladsanvisning

Grøndalsvej 2

8260 Viby J

En række byrådsbeslutninger har siden 2014 fået betydning for skole, SFO samt fritids- og ungdomsklubberne i Beder. Der foreligger således en række RULL-delprojekter i Beder, hvoraf de første herunder to er igangsat/udført:

- Beder skoles SFO-tilbud flyttes fra Fuldenvej til Beder Skole¹
- Nyt dagtilbud etableres på Fuldenvej
- Klubtilbud flyttes fra Kirkebakken til Beder skole, mens den pædagogisk ledede legeplads på Beder Byvej fastholder sin placering
- Nyt faglokale til faget håndværk og design etableres på Beder skole

Flytning af klubtilbud til Beder skole har mødt stor lokal modstand, og på den baggrund har rådmand for Børn og Unge åbnet mulighed for at klubben kan forblive på Kirkebakken 41, såfremt FU i eget budget kan finde den driftsbesparelse, der er forudsat i tidligere byrådsbeslutning svarende til 0,3 mio.kr./år. Nærværende notat indgår som en del af beslutningsgrundlaget for FU, der ikke på nuværende tidspunkt har truffet beslutning herom.

På baggrund af ovenstående bevillinger er der foretaget en analyse af mulighederne for gennemførelse af projekter på Beder skole som ét samlet projekt. Analyserne er mundet ud i to scenarier (A og B) beskrevet senere i dette notat.

Konsekvenser ved at lade nedenstående elementer indgå/udgå er nødvendige i vurderingen af scenarierne A og B:

- Lokalbiblioteket flyttes ind på Beder skole ifm. PLC (beslutning herom træffes i Kultur og Borgerservice)
- FO-ungdomsklubben tilbydes brug af lokaler på Beder skole (krav ved fraflytning fra Kirkebakken 41)

¹ SFO-grupperne er flyttet ind på skolen. Tilpasning af de fysiske rammer til SFO er ikke gennemført endnu. Der ligger stadig en bevilling på kr. 0,82 mio.

- Kirkebakken 41 frasælges – driftsbesparelser kapitaliseres og indgår i finansiering af den samlede RULL-projektportefølje sammen med salgsindtægter
- Etablering af Madkundskab og produktionskøkken på Beder skole (afhænger af øvrige finansieringsmuligheder)

21. februar 2020
Side 2 af 4

Mulige scenarier og konsekvenser for RULL-projekt i Beder

Grundet forudsætninger og afhængigheder delprojekterne imellem vil det få konsekvenser for det samlede RULL-projekt i Beder, hvis klubtilbuddet IKKE flytter ind på skolen, men bliver i lokalerne på Kirkebakken 41. Nedenfor op-ridses to mulige, overordnede scenarier og konsekvenser.

Scenarie A - eksisterende projektoplæg

- Fritids- og ungdomsklubben flyttes ind på skolen.
- FO-klubben tilbydes brug af lokaler på skolen.
- Lokalbiblioteket flytter ind på skolen og indgår sammen med PLC i kombi-bibliotek *alternativt* flyttes lokalbiblioteket til Egelund mellem Beder og Malling og udgår af RULL-projektet (bibliotekets placering ændrer ikke på den økonomiske ramme).
- Kirkebakken 41 frasælges.

RULL-delprojekter scenarie A

- SFO kapacitet (8 SFO grupper) (kr. 0,82 mio. er bevilliget i 2014)
- Håndværk og design (kr. 1.791 mio. er bevilliget i 2016)
- Klubtilbud flyttes ind på skolen (kr. 3.797 mio. er bevilliget i 2016)
- Madkundskab og produktionskøkken (kr. 3.836, *finansiering ikke endelig afklaret*)
- Lokalbiblioteket flytter fra Kirkebakken 41. Drøftelser omkring fremtidig placering pågår – mulige placeringer er enten i Egelund mellem Beder og Malling eller på Beder skole som kombi-bibliotek e.l. Ingen konsekvenser for RULL-økonomi.
- FO-klubben tilbydes brug af lokaler på Beder skole

Forventet økonomisk ramme for RULL-projektet I alt: **10.244 mio. kr.**

Effekt

- Tættere samarbejde mellem skole og fritid
- Lokalefællesskab med klubberne betyder nye muligheder for indretning af inspirerende og tidssvarende læringsmiljøer, der understøtter variation i undervisning og fritid.
- Forbedringer af læringsmiljøer vil komme mange børn til gode hele dagen

- Når flere m² indrettes til både undervisning og fritid, vil højere krav til indeklima i lokaler til pasning, betyde indeklimaforbedringer på skolen til gavn for mange børn hele dagen.
- Dobbeltanvendelse af arealer
- De nuværende FU-faciliteter erstattes med nye rammer på skolen.

21. februar 2020
Side 3 af 4

Scenariet skal ses i sammenhæng med at den pædagogisk ledede legeplads fastholdes og dermed supplerer tilbuddet, så der fortsat sikres et varieret udbud af fritids- og aktivitetsmuligheder i Bede.

Scenarie B – reduceret projekt

- FU finder driftsbesparelse på kr. 0,3 mio. p.a.
- Kirkebakken 41 sælges ikke
- Klubben bliver i nuværende lokaler på Kirkebakken 41.
- FO-klubben forudsættes at fortsætte aktiviteter som hidtil
- Lokalbibliotekets fremtidige placering forudsættes ikke at have indflydelse på Bede skole
- RULL-projektet på Bede skole fortsætter uden klubben.

Delprojekter scenarie B

- SFO kapacitet (8 SFO grupper) (kr. 820, er bevilliget i 2014)
- HD (kr. 1.791, er bevilliget i 2016)
- Madkundskab og produktionskøkken kr. 3.836 (finansiering ikke endelig afklaret)

Forventet økonomisk ramme for RULL-projektet I alt: **6.447 mio. kr.**

Konsekvenser:

- Reduceret klubtilbud pga. omkostninger til bygningsdrift
- Projektet på Bede skole reduceres med 3,797 mio. kr. med konsekvenser for kvaliteten af det samlede læringsmiljø og indeklima på skolen². Færre m² kan forbedres og moderniseres.
- Muligt investeringsbehov i bygningerne på Kirkebakken 41 ved fastholdelse af ejendommen, skal belyses.

Forventet fremadrettet beslutningsproces

- 26. februar 2020: Bestyrelsesmøde i Ung i Aarhus Syd. FU-leder Ole Ibsen orienterer bestyrelsen om sagen og fremlægger notat fra Planlægning med mulige scenarier og konsekvenser

² Fælleslokaler, der er godkendt til både undervisning og pasning, har bl.a. skærpede krav akustik og ventilering.

- Medio/ultimo marts: Bestyrelsen for Ung i Aarhus Syd indstiller deres ønske ift. Klubben i Beders fremtidig placering til ledelsen i Ung i Aarhus Syd
- Ultimo marts: Beslutning fra Ung i Aarhus foreligger
- Byrådsindstilling udarbejdes af Planlægning
- I forbindelse med byrådsbehandling og bevilling bekræftes beslutning om Klubben i Beders endelige fremtidige placering.
- RULL-projekt på Beder skole forventes igangsat med/uden klub, når der foreligger en byrådsbeslutning.

21. februar 2020
Side 4 af 4

Status på Klubben i Beder og Beder RULL-projekt

20. februar 2020
Side 1 af 2

På baggrund af forespørgsel fra rådmanden, angående status på Klubben i Beder ifm. RULL-projekt i Beder, redegøres i nærværende notat for beslutningsproces, tid og økonomi.

Bilag 1: *Økonomiske konsekvenser ved at bevare klubtilbud i Beder af 11. juni 2019*

BØRN OG UNGE
Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Bilag 2: *Notat til FU- og skolebestyrelsen i Beder – scenarier for RULL-projekt i Beder*

Baggrund og historik

På baggrund af en række byrådsbeslutninger siden 2014 foreligger der en række RULL-delprojekter i Beder, hvoraf de to første er under udførelse.

Planlægning og Pladsanvisning
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

- Beder skoles SFO-tilbud flyttes fra Fuldenvvej til Beder Skole¹
- Nyt dagtilbud etableres på Fuldenvvej
- Klubtilbud flyttes fra Kirkebakken 41 til Beder skole og FO-ungdomsklubben tilbydes brug af lokaler på Beder skole,
- Nyt faglokale til faget håndværk og design etableres på Beder skole

Med afsæt i ovenstående beslutninger er ét samlet projekt for Beder skole analyseret. Udover ovenstående har det også været et scenarie i analysen:

- Lokalbiblioteket på Kirkebakken 41 flyttes til Beder skole. I mellemtiden har Kultur og Borgerservice fremsat forslag om en fremtidig placering i Egelund
- Hvis både klubber og lokalbibliotek flyttes, kan Kirkebakken 41 sælges, og indtægterne kan indgå i samlede RULL-projektportefølje
- Etablering af nyt madkundskab- og produktionskøkken på Beder skole idet håndværk og design lokalet foreslås placeret i eksisterende madkundskabslokale. Dette forudsætter yderligere bevilling.

På rådmandens dialogmøde med klubben i Beder m.fl. fik klubben mulighed for at kunne blive på Kirkebakken 41, hvis FU i eget budget kan finde den driftsbesparselse, der er forudsat i budget 2016 på 0,3 mio. kr./år (jf. bilag 1)

FU forventes at tage stilling til den fremtidige placering af Klubben i Beder efter bestyrelsesmødet i FU Syd ultimo marts.

¹ Fuldenvvej 140 anvendes af Beder Skole til SFO. Indtil Børn og Unge fremsender en indstilling til byrådet om udmøntning af lokalefællesskaber mellem skole, SFO og FU på Beder Skole, gennemfører skole og SFO prøvehandlinger med integrering af SFO på skolen, med henblik på at få et afprøvet grundlag for den rette bygningsmæssige løsning for undervisning og fritid på Beder Skole.

20. februar 2020
Side 2 af 2

Beslutningsprocessen fremadrettet

FU:

- 26. februar 2020: Bestyrelsesmøde i FU Syd. FU-leder Ole Ibsen orienterer bestyrelsen om sagen, og fremlægger notat fra Planlægning med mulige scenarier og konsekvenser (jf. bilag 2)
- Medio/ultimo marts: FU-bestyrelsen indstiller deres ønske ift. Klubben i Bederes fremtidig placering til FU-ledelsen
- Ultimo marts: Beslutning fra FU foreligger
- Byrådsindstilling om samlet anlægsprojekt på Beder Skole, hvor byrådet får lejlighed til at tage stilling til fremtidig placering af klubben. Indstillingen forventes fremsendt ultimo maj.

Lokalbiblioteket

- Fremtidig placering af Beder-Malling lokalbibliotek afgøres på rådmandsmøde i MKB medio marts.

Overordnet tidsplan for RULL-projektet:

- Helhedsplan, inddragelsesproces og programmering opstartes (varighed ca. 4-6 md)
- Projektering (varighed ca. 8-10 md)
- Udførelse (varighed ca. 12 md)
- Aflevering (ca. 2,5 år efter projektstart)

Økonomi

Den økonomisk ramme for RULL-projektet på Beder Skole er på 6,4 mio. kr.

Indretning af lokaler til SFO: 0,8 mio. kr.

Ombygning af håndværk og design: 1,8 mio. kr.

Lokalefællesskab mellem FU og skole: 3,8 mio. kr.

Hvis der skal indrettes nyt Madkundskabslokale og produktionskøkken vil det koste yderligere 3,8 mio. kr.

Notat fra bestyrelsen for Ung i Syd vedrørende Klubben Beder

Bestyrelsen har drøftet mulige scenarier og konsekvenser vedrørende budgetforligsbeslutningen om at rulle klubben ind på Beder Skole. Bestyrelsen hæfter sig ved, at Fritidsklubben i Beder ikke kun er en oase for børnene, men at det også er et vigtigt samlingspunkt for alle borgerne i byen.

Klubbens hus har mange lokaler og et stort køkken, hvor der altid er aktiviteter. Der er forskellige værksteder, krea-rum og gamer-rum. Beder Klub har et unikt musikmiljø og en gymnastiksal, der bruges flittigt på alle tider af døgnet.

Om formiddagen bruges klubbens sal til barselsgymnastik, foreningsmøder og yoga. Daglejen har sin gang i klubben, og i weekenden bruger børn og deres forældre lokaler til klassefest og andre sociale arrangementer, som styrker fællesskabet.

Der er en stor bekymring blandt forældre i lokalområdet for, at en sammenlægning af Klubben og skolen vil betyde, at mange børn og unge vil miste deres naturlige mødested, hvor de kan føle sig hjemme og accepteret. Forældregruppen har samlet 400 underskrifter ind for bevarelse af Fritidsklubben Beders eksisterende rammer.

I forbindelse med underskriftsindsamlingen har Fritidsklubben spurgt de unge, hvad det umistelige vil være for dem i forbindelse med en sammenlægning. Her er de unges entydige svar; at de har behov for at være i rammer, som de selv kan være med til at udforme og gøre til deres egen. Det styrker unges livsduelighed, at de i Klubben kan være med til at udvikle rammerne og blive inddraget i lokalsamfundet. Præmissen for en indflytning bør være, at børnene oplever, at de får et bedre fritidstilbud, men det er bestyrelsens indtryk, at indflytningen på skolen vil betyde en væsentlig forringelse, da rammerne i Klubben ikke kan erstattes.

På baggrund af følgende indstiller bestyrelsen, at Beder Fritidsklub bør forblive i de nuværende lokaler på Kirkebakken 41:

Bestyrelsen finder, at de børn, som i forvejen har det svært i skolen, har et stort behov for at skifte miljø og opleve en anden form for fællesskab. Klubbens lokaler er et konkret eksempel på at give fritiden sit eget rum og værdi.

Vi oplever, at det umistelige vil være den stærke musikkultur og det trygge miljø for inklusion af børn og unge med særlige behov, som vi oplever i Fritidsklubben Beder.

Det er vores opfattelse, at prisen er relativt lav for at bevare noget der er så unikt, også for lokalsamfundet.

Bestyrelsen hæfter sig ved, at de fordele, der er belyst omkring Rull processen, allerede har gjort sig gældende i forandringer, som der er sket de seneste 10 år siden beslutningen om at rulle skolen sammen med klubben.

Bestyrelsen hæfter sig ved, at Fritidscenterleder Vagn Palmelund på bestyrelsesmødet fremlagde, at det er muligt at finansiere de 0,3 mio. af driften, som er nødvendig for at kunne bevare klubben i de nuværende lokaler.

Det konkluderes, at bestyrelsen vil indstille til at Beder Fritidsklub forbliver i de nuværende lokaler på Kirkebakken 41.

Historik for Beder RULL-projekt

12. februar 2021

Side 1 af 2

2014:

- Byrådet vedtog den 25. juni 2014 *Prioritering af RULL-midler i perioden 2014-17*. I indstillingen indgik et anlægsprojekt i Beder, hvor SFO-tilbuddet flyttes fra Fuldenvej til lokalfællesskab på Beder Skole. Der afsættes 0,9 mio. kr. (2021-priser) til etablering af lokalfællesskab.

2016:

- Den 15. september 2016 vedtog Byrådet *Forslag til prioritering af RULL-midlerne for 2016-19*. I indstillingen indgik projekt vedr. Beder skole og Klubtilbud (FU fritidsklub og FO ungdomsklub). Fritidsklubben flyttes fra Kirkebakken til Beder Skole, mens den pædagogisk ledede legeplads på Byvej fastholder sin placering. Der er afsat kr. 3,1 mio. (2021-priser) til indretning af klubtilbud på skolen i lokalfællesskab.

2017:

- Byrådet vedtog den 22. marts 2017 *Tilpasning af skolerne til klub i FU-regi for 4. klasse*. I denne indstilling indgik projekt vedr. Beder skole, hvor der blev afsat kr. 0,9 mio. (2021-priser) til at indrette faciliteter til klubtilbud til børn i 4. klasse.

2019:

- RULL-projekt opstartes i planlægning. Dialog med lokalbiblioteket omkring fremtidig placering på skolen opstartes. Lokalbiblioteket ønsker også at undersøge mulighed for en placering ved Beder-Malling Idrætsforening (BMI) ved Egelund.
- Borgere i Beder er utilfredse med beslutningen om at flytte klubberne ind på skolen. Der indsamles bl.a. 400 underskrifter for bevarelse af fritidsklub og -miljø på Kirkebakken 41.
- Rådmanden deltager i dialogmøde i Beder den 12. juni 2019, hvor fritidsklubbens fremtid drøftes. Her åbner Rådmanden op for at fritidsklubben kan blive på Kirkebakken, hvis klubben fremadrettet selv afholder afgifter til bygningsdriften, der er indregnet i budgetbesparelser 2016-19.

2020:

- Notat til FU og skolebestyrelsen i Beder – scenarier for RULL-projektet i Beder, febr. 2020 (bilag 2)
- Notat til Rådmanden om den videre beslutningsproces, febr. 2020 (bilag 3)
- Bestyrelsen for Ung i Syd indstiller at Beder Fritidsklub bliver i lokalene på Kirkebakken 41 mod en egenfinansiering af driftsbesparelsen på kr. 0,3 mio. om året (bilag 4).
- Beslutning om at biblioteket flytter fra Kirkebakken 41 til BMI ved Egelund. Forventet indflytning 2022.

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægning og Pladsanvisning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon:
41 87 24 19

Direkte e-mail:
enos@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Anne Østergaard

- RULL-projekt genoptages med et reduceret projekt. Der er gennemført en bred inddragelsesproces med skolens ledelse, medarbejdere, forældrerepræsentanter og elever. Der foreligger nu en helhedsplan og dispositionsforslag udarbejdet af Proces Arkitekter.

12. februar 2021
Side 2 af 2

Emne **Budgettema 1 - Kost**
Til Rådmandsmøde

3. februar 2021
Side 1 af 2

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forslaget fremsendes, som en del af budgettemaerne, der skal drøftes i Børn og Unge-udvalget. Budgettema 1 om kost drøftes på udvalgsrådet den 3. marts 2021.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Rådmanden bedes drøfte og tage stilling til:

- om budgettema 1: Kost kan godkendes til videre foranstaltning
- om der skal arbejdes videre på hvilke muligheder, der evt. kan være ift. at yde tilskud til familier med lav indkomst og en mulig dispensation hertil.

Fællesfunktionen, Sektion 2

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 51 57 51 29

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

I budgettema 1 (se bilag) beskrives hvordan der i investeringsplanen for 2024-2033 blev afsat midler til at etablere 16 produktionskøkkener, så der fremadrettet er mulighed for at tilbyde forældrebetalte måltider til alle skoler, dagtilbud og klubber i Aarhus.

Direkte e-mail:
milk@aarhus.dk

Sag: 21/011385-1
Sagsbehandler:
Mia Lundby Kragelund

Med disse midler er der en plan for de ydre rammer. Men det er en ambitiøs plan, som vil kræve at der udvikles og afprøves et design, som sikrer en bæredygtig løsning i alle administrative fællesskaber.

Derfor forslås det, at der opstartes 2 pilotprojekter, der som en start tager udgangspunkt i de 6 eksisterende produktionskøkkener og de første nye køkkener, hvor der afprøves og evalueres på designmuligheder. Der afsættes midler til en arbejdsgruppe, analysearbejde og designudvikling, understøttelse ved opstart/udvikling/drift af sund/klimavenlig madkultur, driftsmidler og løbende evaluering af afprøvningerne.

Ligeledes forslås det at afsætte midler til kompetenceudvikling af madprofessionelle, pædagoger og lærere, så de pædagogiske og læringsmæssige rammer og forældresamarbejdet omkring barnets mad og måltidsvaner styrkes.

Der er endvidere kigget på, hvordan der evt. kan ydes tilskud til familier med lav indkomst. På nuværende tidspunkt er der ikke hjemmel i Folkeskoleloven til at yde tilskud til skolemaden, medmindre tilskuddet gælder alle elever. I Københavns Kommune har de dog haft en tilskudsordning over en årrække for familier med lav indkomst, hvor de via udfordringsretten har fået dispensation til at give tilskud til børnenes skolemad. Det kan derfor overvejes, om

vi skal gå videre til ministeriet, og undersøge, hvilke muligheder der er for at få en dispensation.

3. februar 2021
Side 2 af 2

4. Videre proces og kommunikation

Tidsplan for budgettema 1: Kost

Dato	Møde
3. marts	Udvalgsmøde

Børn og Unge, [29.01.2021],
 Kontaktpersoner: [Mia Lundby Kragelund, Sundhed]
 Dato for udvalgsbehandling: 03.03.2021

Budgettema 1 – Kost

I budgetforliget for 2021-24 blev der i investeringsplanen for 2024-2033 afsat 60 mio. kr. til at etablere 16 produktionskøkkener. Hensigten er at kunne tilbyde forældrebetalte måltider til alle skoler, dagtilbud og klubber i Aarhus. I forvejen findes produktionskøkkener på 6 skoler. Naboskoler skal dele produktionskøkken to og to svarende til de administrative fællesskaber. Det prioriteres at etablere produktionskøkkener i de udsatte boligområder først, med udgangspunkt i at madordninger kan bidrage til at fremme børns og unges sundhed, trivsel og læring samt medvirke til at reducere ulighed i sundhed.

Med prioriteringen af anlægsmidler til 16 produktionskøkkener, er der en plan for de ydre rammer i forhold til at sikre sunde, velfungerende madordninger til skoler, dagtilbud og klubber.

Men det er samtidig en ambitiøs plan, at naboskoler skal dele produktionskøkken, og levere mad ud til dagtilbud og klubber i nærområdet. Det er indtil videre kun afprøvet i mindre skala i Aarhus ligesom der heller ikke er mange erfaringer at hente fra andre kommuner, hvorfor det vil kræve et gennemtænkt og afprøvet udviklingsdesign, at sikre bæredygtige løsninger set ift. både sociale, økonomiske og miljømæssige elementer. Dette budgettema uddyber hvordan arbejdet med at udvikle og afprøve et design omkring madordninger kan se ud udviklings- og driftsmæssigt, så alle børn på sigt kan få sund, nærende og klimavenlig mad.

Relevante data, økonomi og nøgletal:

De nuværende madordninger i dagtilbud, skoler og klubber er mangeartede, og afhænger af lokale prioriteringer. Der er stor variation ift. lærings- og pædagogisk perspektiv, inddragelse af børn og unge, produktion i eget køkken/eksternt leveret/madpakker, økonomiske forhold m.m. Der findes velfungerende madordninger i dagtilbud, klubber og skoler, hvorfra der kan hentes megen erfaring.

I årene 2017 – 2019 er der samlet set prioriteret ca. 10 mio. kr. årligt på skolerne til at drive madtilbud. På nogle skoler balancerer økonomien uden ekstra midler, men på andre skoler bruges der 200-600.000 kr. årligt mere til drift af kantinerne. Baseret på økonomi tyder det på, at skolekantiner med større kapacitet (inkl. levering til dagtilbud) giver et mindre underskud. Flere forhold har betydning, fx hvor købestærke forældregruppen er og om der er indtægter fra fx dagtilbud/kontorforplejning/andre indtægtskilder.

Med muligheden for at alle dagtilbud, skoler og klubber kan modtage mad fra et produktionskøkken i de 23 administrative fællesskaber, er der også andre usikkerhedsfaktorer. For eksempel transport af mad fra produktionskøkkenet til de øvrige enheder. I organiseringen med de administrative fællesskaber er der mange dagtilbud, som på nuværende tidspunkt får leveret maden af en ekstern leverandør, andre steder er der egenproduktion i dagtilbuddene, hvorfor behovet for levering til dagtilbud, skoler og klubber vil variere.

De pædagogiske rammer har betydning for udvikling af børns maddannelse, madglæde og madmod. Studier peger på, at personalet mangler kompetencer til at udforme mad- og måltidspædagogikken i praksis. Madvaner grundlægges i barndommen, og har livslang indflydelse på sundheden. Børn af forældre med lav socioøkonomisk status har ofte usunde madvaner og øget risiko for overvægt end andre børn. Det sundhedsfremmende samarbejde med forældre er derfor et væsentligt led i at udligne den sociale ulighed i sundhed.¹

Løsningsmuligheder og politiske handlemuligheder:

Aarhus Kommune ønsker et klimavenligt madtilbud til alle dagtilbud, skoler og klubber, hvor børn og unge inddrages i produktionen af mad eller rundt om maden ved at bruge maden som et praktisk læremiddel og didaktisk redskab i undervisningen og det pædagogiske arbejde. Et madtilbud, hvor maden og måltidet bidrager til at styrke fællesskabet børn og unge imellem samt barn og voksen imellem. Hvor klima og bæredygtighed går hånd i hånd med madtilbuddet, fx. ved at råvarerne produceres i egen køkkenhave eller ved at transporten fra produktionskøkkenet ud til andre dagtilbud, skoler og klubber foregår på en elcykel osv.

Der er mange spændende muligheder, som skal undersøges og afprøves. Det vil give mening at inddrage decentrale madprofessionelle og fx Børn og Unge Byrådet samt Børn og Unge Udvalget for at få input til,

¹ Det pædagogiske arbejde med mad og måltider i dagtilbud, Vidensopsamling, Regeringens strategi for mad, måltider og sundhed 2018

Børn og Unge, [29.01.2021],
 Kontaktpersoner: [Mia Lundby Kragelund, Sundhed]
 Dato for udvalgsbehandling: 03.03.2021

hvordan vi tænker fremtidens madtilbud på skolerne, hvor madglæde, klima og fællesskab er omdrejningspunktet? Hvordan tænkes der i de lokale organiseringer, hvad kunne de have af ønsker i deres lokalområde, og kunne man fx afvikle workshops med elever, forældre, lærere og pædagoger, der kan hjælpe de mange gode ideer og tanker på vej i en klimavenlig og bæredygtig retning?

Det foreslås derfor, at der i 2022 nedsættes en arbejdsgruppe, der skal undersøge, udvikle og afprøve et design, der kan sikre bæredygtige løsninger for de 6 eksisterende og de 16 nye produktionskøkkener. Arbejdsgruppen skal bestå af decentrale madprofessionelle, ledere/medarbejdere, projektleder fra Plan, konsulent fra Sundhed og med input fra private aktører (fx Madmikkel, Simon's Kogeskoole, Restaurant Domestic). Der skal tilføjes 5 til 10 linjer om koblingen til etableringen af produktionskøkkener, herunder hvordan vi kan arbejde med prøvehandlinger i den forbindelse (ressourcer til drift og anlæg).

I 2023 foreslås start med afprøvning af det udviklede design på 3 af de 6 eksisterende produktionskøkkener, med fokus på et lokalt forankret design og med lokale ideer og prioriteringer (Pilot 1). Der bevilges driftstilskud til afprøvningen i form af 800.000 pr. administrativt fællesskab – svarende til 400.000 kr. pr. deltagende skole. Afprøvningen evalueres ved udgangen af 2023. I 2024 arbejdes der videre på de 3 skoler, ud fra erfaringsopsamling fra første år – de sidste 3 skoler kommer i gang og det første nye produktionskøkken kommer med (Pilot 2). I 2025 videreføres driftstilskuddet til de 6 eksisterende skoler og der bevilges driftstilskud til 3 nye skoler med produktionskøkkener. Fremadrettet fra 2025 -2033 etableres 13 nye produktionskøkkener, hvor der også forventes at være behov for et lignende driftstilskud.

Det er tanken, at der løbende vil være et tæt samarbejde i forhold til koblingen mellem etableringen af produktionskøkkenerne og de ovenfor nævnte afprøvnings/piloter både i forhold til placering af produktionskøkkener, designudvikling og analyser af hvilke forhold, der med de nye designs er brug for i de nye køkkener.

Endelig foreslås, at der igangsættes kompetenceudvikling for madprofessionelle, pædagoger og lærere, så pædagogiske og læringsmæssige rammer og forældresamarbejdet om barnets mad og måltidsvaner styrkes.

Økonomi

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
Arbejdsgruppe ²	200	100	100	100
Opstart og udvikling af sund/ klimavenlig madkultur ³	600	600	600	600
Analysearbejde og designudvikling ⁴	200	200	200	200
Drift:				
Pilot 1 (3 eksisterende køkkener)		2.400	2.400	
Pilot 2 (3 eks. køkkener+1 ny)			3.200	
Drift til 6 eks. + 3 nye køkkener				7.200
Evaluering og erfaringsopsamling		50	50	50
I alt	1.000	3.350	6.550	8.150

Udvikling, afprøvning, evaluering og driftstilskud til opstart af nyt koncept med madproduktion.

Et driftstilskud på 800.000-1.200.000 pr. administrative fællesskab vil for 22 produktionskøkkener blive 17,6-26,4 mio. kr. pr. år. Vurderingen af driftstilskuddet tager afsæt i de nuværende kantiners økonomi (200-600.000 kr. årligt underskud), obs. på ukendte faktorer fx transport og ud fra erfaringer med tilskud til madskoler i KBH's Kommune.⁵ Afprøvnings og evalueringer skal bl.a. belyse de økonomiske erfaringer med løsningen, og om driftstilskuddet kan balancere løsningerne.

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
---------------------------	------	------	------	------

² Midler til arbejdsgruppen indeholder primært lønkomensation til de decentrale og input fra private aktører.

³ Midler til en central understøttelse af opstarten af de nye køkkener og fortsat udvikling af en sund og klimavenlig madkultur for børnene og de unge

⁴ Midler til analysearbejde ift. placering af produktionskøkkener, designudvikling, projektledelse. Intern og eksternt rådgivning

⁵ I Københavns Kommune gives der til madskoler et grundtilskud på 600-650.000 kr. pr. skole.

Børn og Unge, [29.01.2021],
Kontaktpersoner: [Mia Lundby Kragelund, Sundhed]
Dato for udvalgsbehandling: 03.03.2021

Kompetenceudvikling	240	240	240	240
I alt	240	240	240	240

Kompetenceudvikling til styrkelse af børn og

unges mad og måltidsvaner. Der afvikles fx 4 hold om året med ca. 25 deltagere pr. hold af 60.000 kr. pr. hold.

Budgettema: Kost

Budgetforlig 2021-24 Investeringsplan 2024-33

Tilbud om forældrebetalte måltider til alle dagtilbud, skoler og klubber.

De administrative fællesskaber (2 skoler)

- 16 nye produktionskøkkener
- 6 eksisterende
- Udsatte boligområder prioriteres først

I dag var jeg med til at lave mad til alle de andre elever på skolen. Det var sjovt, jeg lærte, at lave frikadeller og det smagte mega godt!

Sejt nok. Når jeg er mæt, så kan jeg bedre koncentrere mig i timen, og jeg føler mig mere glad.

Der står her i bogen at vi børn skal have gode mad- og måltidsoplevelser i Aarhus. For så bliver vi sunde, glade og lærer rigtig meget!

Og der skal være lighed i sundhed!

Relevante data, økonomi og nøgletal:

Nuværende madordninger

Madordningerne i dagtilbud, skoler og klubber er mangeartet og afhænger af lokale prioriteringer. Der er stor variation ift. lærings- og pædagogisk perspektiv, inddragelse af børn og unge, produktion i eget køkken/eksternt leveret/madpakker, økonomiske forhold m.m.

Fokusområder

- Økonomi til transport fra produktionskøkken til dagtilbud, anden skole og klubber
- Stor variation ift. hvor der er behov for levering til dagtilbud, skoler og klubber. Det kan se forskelligt ud i de administrative fællesskaber, hvilket kan have indflydelse på fordeling af driftstilskud.

Økonomi

I 2017-2019 er der prioriteret 10 mio. kr. årligt til at drive madtilbud på skolerne. Det varierer, men placerer sig på mellem 200-600.000 kr. årligt.

Økonomien afhænger af flere faktorer:

- Købestærk forældregruppe?
- Indtægter fra øvrige indtægtskilder
- Større kapacitet giver mindre underskud

Maddannelse og madglæde

Madvaner grundlægges i barndommen, og har livslang indflydelse på sundheden. Børn af forældre med lav socioøkonomisk status har ofte usunde madvaner og øget risiko for overvægt end andre børn. Samarbejde med forældre er et væsentligt led i at udligne den sociale ulighed i sundheden

Løsningsmuligheder og politiske handlemuligheder:

**Madtilbud
til alle
dagtilbud,
skoler og
klubber**

Arbejdsgruppe:

Bidrager til at undersøge, udvikle og afprøve et design – og sikre inddragelse og medindflydelse af de involverede børn, forældre, personale m.m.

Pilot 1:

Det udviklede design afprøves på 3 af 6 eksisterende produktionskøkkener.

Pilot 2:

De sidste 3 eksisterende plus ét nyt produktionskøkkener går i gang ud fra erfaringsopsamling.

Drift

De 6 eksisterende produktionskøkkener kører videre. 3 nye produktionskøkkener er etableret og i gang.

2022

2023

2024

2025

**Kompetence
udvikling**

Kompetenceudvikling til styrkelse af børn og unges mad og måltidsvaner:

Der afvikles 4 hold om året for madprofessionelle, pædagoger og lærere, så de pædagogiske og læringsmæssige rammer og forældresamarbejdet om barnets mad og måltidsvaner styrkes.

Økonomi

Økonomi

Udvikling, afprøvning, evaluering og driftstilskud til opstart af nyt koncept med madproduktion.

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
Arbejdsgruppe ²	200	100	100	100
Opstart og udvikling af sund/ klimavenlig madkultur ³	600	600	600	600
Analysearbejde og designudvikling ⁴	200	200	200	200
Drift:				
Pilot 1 (3 eksisterende køkkener)		2.400	2.400	
Pilot 2 (3 eks. køkkener+1 ny)			3.200	
Drift til 6 eks. + 3 nye køkkener				7.200
Evaluering og erfaringsopsamling		50	50	50
I alt	1.000	3.350	6.550	8.150

Et driftstilskud på 800.000-1.200.000 pr. administrative fællesskab vil for 22 produktionskøkkener blive 17,6-26,4 mio. kr. pr. år.

Afvikling af kompetenceudvikling. 4 hold om året med ca. 25 deltagere pr. hold af 60.000 kr. pr. hold.

(2022-priser i 1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
Kompetenceudvikling	240	240	240	240
I alt	240	240	240	240

